

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

AKTIVAČNÝ SCENÁR LEKCIÍ

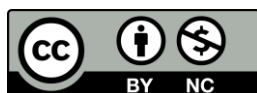
vývoj v rámci Projektu

„Virtuálna a aktivizujúca metóda výučby – skutočné vzdelávacie efekty“

Projekt je financovaný z rostriedkov Európskej únie v rámci programu Erasmus+

TÉMA:

Tolerancia / diskriminácia

Ciele hodiny: Citlivosť na problém utečencov v modernom svete. Rozvoj postojov tolerancie, otvorenosti a empatie.

CIEĽOVÁ SKUPINA: Žiaci základných škôl

PRACOVNÉ METÓDY: Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, diskusia.

TRVANIE: 2 vyučovacie hodiny.

POMÔCKY: Multimediálny projektor, počítač, film, flipchart, farebné perá.

PRIEBEH HODINY:

1. Rozdeľte triedu do skupín.

Požiadajte žiakov, aby si zapísali asociácie:

- 1. skupina so slovom: tolerancia
- 2. Skupina so slovom: diskriminácia.

Uskutočnite diskusiu za účasti celej triedy. Na tabuľu napíšte asociácie, ktoré v žiakoch vyvolávajú najviac emócií.

Čas 20 minút.

2. Diskutujte o pojmoch:

Stereotyp

Zjednodušený, skrátенý a hodnotiaci obraz reality fungujúcej vo vedomí spoločnosti. Zjednodušenie a zovšeobecnenie, ktoré si vytvoríme pre seba, pretože chceme usporiadať svet. Vzťahuje sa na sociálne skupiny, ľudí, situácie, inštitúcie. Opravuje sa to opakovaním. Spravidla vzniká v dôsledku bezmyšlienkovitého prijímania názorov rozšírených v danom prostredí.

Predsudok

Akýsi postoj odmietnutia niečoho alebo niekoho bez racionálnych premís. K tomu dochádza vtedy, keď niekto urobí úsudok, pričom vyjadrí negatívny úsudok bez akéhokoľvek základu, najčastejšie na základe nepravdivých alebo neúplných informácií. Môže to vyplývať z obrázkov zafixovaných v danej spoločnosti alebo komunitách. Je obzvlášť nebezpečný, keď sa stane inštitucionálnym a / alebo sa stane súčasťou konkrétnych ideológií. Súvisí to s emóciami.

Tolerancia (z latinčiny tolerare = vydržať, vydržať)

Znamená to trpezlivosť a porozumenie voči rozdielom. Je založená na rešpektovaní pocitov, názorov, preferencií, presvedčení, zvykov a správania iných ľudí, aj keď sú úplne odlišné od

vlastných alebo sú úplne v rozpore s nimi. Tolerancia, ktorú dnes chápeme, je rešpektovanie slobody ostatných ľudí, ich myšlienok a názorov a ich spôsobu života. Tento rešpekt má formu porozumenia a láskavosti voči tomu, čo nemusí byť naším podielom, ale čo sa teší z nášho prijatia existencie v mene demokratickej slobody.

Pericles už uznal, že tolerancia je jedným zo základov stability demokratického štátu, pričom vo svojom slávnom prejave uviedol, že Athénčania vytvorili demokraciu „riadenú zhovievavosťou v súkromnom živote a rešpektovaním práv vo verejnom živote“. Tolerancia teda znamená vzdať sa nátlaku ako prostriedku na ovplyvnenie postojov ostatných ľudí, okrem situácií, ktoré ohrozujú bezpečnosť (nemôžeme teda hovoriť o tolerancii voči zločincovi a psychopatovi).

Po stáročia sa ľudia zabíjali nielen kvôli lúpeži, ale aj kvôli protichodným myšlienkam. Nakoniec, po ničivej tridsaťročnej vojne, bol v Európe uznaný princíp náboženskej tolerancie. Napriek tomu (ako napríklad v Severnom Írsku) môže náboženstvo spôsobovať spory a konflikty. Trvalo oveľa dlhšie, kým sa dosiahla tolerancia týkajúca sa zvykov a kultúry rôznych skupín. V súčasnej dobe vzniká problém tolerančných hraníc, teda otázka, či dokážete tolerovať každé správanie a každý prístup, alebo či si musíte stanoviť určité limity.

Diskriminácia

Je to nerovnaké zaobchádzanie (zaobchádzanie s osobou v porovnateľnej situácii voči inej osobe v porovnaní s iným menej priaznivo kvôli určitej charakteristike tejto osoby). Je to forma alebo účinok sociálneho vylúčenia. Súvisí to s aktom činnosti / činnosťou alebo s jeho nedostatkom. Je to výsledok otázky moci, to znamená, kto definuje určité skupiny ako nadradené alebo menejcenné.

Čas 20 min.

3. Opýtajte sa žiakov, s akými prípadmi diskriminácie sa stretli a o ktorých prípadoch diskriminácie už počuli.

Rozdeľte žiakov do dvoch skupín podľa farby očí: modrooká a hnedooká. Požiadajte ich, aby sa vrátili na svoje miesta. Prehrajte video o experimente Jane Elliottovej: Experiment proti rasizmu Jane Elliottovej „Modré oči - hnedé oči“

<https://www.youtube.com/watch?v=ebPoSMULISU>

Ak chcete zmeniť jazyk titulkov vo videu:

- kliknite na nastavenia
- Titulky
- prekladať automaticky
- zvoliť správny jazyk

Čas 40 minút.

Zdroje:

PL

1. Uchodźcy Info
<http://uchodzcy.info/>
2. The UN Refugee Agency Polska
[UNHCR Polska](#)
3. Polska Akcja Humanitarna Mity i fakty o uchodźcach w Polsce // Paweł Cywiński
<https://youtu.be/HcSZzDd6wwI>
4. Stowarzyszenie Tolerancja
www.toleracja.pl
5. Polska Akcja Humanitarna
[Irak – pomagamy ludziom, którzy nie mogą wrócić do swoich domów | PAH – YouTube](#)

SK

6. The UN Refugee Agency Slovensko
[UNHCR Slovensko](#)
7. Liga za ľudské práva
[Výskumná štúdia.pdf \(hrl.sk\)](#)
8. Tyzden.sk Liga ľudských práv, občianske združenie podporujúce utečencov žijúcich na Slovensku. [migračný kompas: Utečencov je už viac ako 70 miliónov. Vyháňajú ich vojny aj klimatická zmena | Spoločnosť | .týždeň - iný pohľad na spoločnosť \(tyzden.sk\)](#)
9. The UN Refugee Agency Slovensko
[UNHCR Slovensko](#)

SK/CZ

10. Heinrich-Böll-Stiftung
[otvorena krajina alebo nedobytna pevnost slovensko migranti a utecenci e.pdf \(boell.org\)](#)

CZ

11. The UN Refugee Agency Česká Republika
[UNHCR Česká republika](#)

12. The UN Refugee Agency Česká Republika
[UNHCR v České republice. Sami jsme byli uprchlíci. - YouTube](#)

SK/CZ/PL

13. Migration matters **#rethinkmigration**
[Kdo jsou uprchlíci, migranti, žadatelé o azyl? - YouTube](#)

Prílohy:

PL

1. Polska Akcja Humanitarna Mity i fakty o uchodźcach w Polsce // Paweł Cywiński
<https://youtu.be/HcSZzDd6wwI>
2. Polska Akcja Humanitarna
[Irak – pomagamy ludziom, którzy nie mogą wrócić do swoich domów | PAH – YouTube](#)

SK

3. Liga za ľudské práva
[Výskumná štúdia.pdf \(hrl.sk\)](#)
4. Tyzden.sk Liga ľudských práv, občianske združenie podporujúce utečencov žijúcich na Slovensku.
[.migračný kompas: Utečencov je už viac ako 70 miliónov. Vyháňajú ich vojny aj klimatická zmena | Spoločnosť | .týždeň - iný pohľad na spoločnosť \(tyzden.sk\)](#)

SK/CZ

5. Heinrich-Böll-Stiftung
[otvorena krajina alebo nedobytna pevnost slovensko migranti a utecenci e.pdf \(boell.org\)](#)

CZ

6. The UN Refugee Agency Česká Republika
[UNHCR v České republice. Sami jsme byli uprchlíci. - YouTube](#)
7. Migration matters **#rethinkmigration**
[Kdo jsou uprchlíci, migranti, žadatelé o azyl? - YouTube](#)
8. **PL/SK/CZ** Slovník pojmov

M. Lipińska (red.), K. Białek, A. Kowalska, E. Kownacka, M. Piegat-Kaczmarczyk, Warsztaty kompetencji międzykulturowych – podręcznik dla trenerów , Warszawa 2008